

2020

Pedagógiai program

Bajai Szentistváni Általános Iskola

Tartalom

BEVEZETŐ	4
Intézményünk legfontosabb jellemzői	6
Helyzetelemzés	
<i>Személyi feltételek</i>	8
<i>Tárgyi feltételek</i>	9
<i>Iskolánk</i>	12
1. NEVELÉSI PROGRAM	
1.1. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai	16
1.2. Intézményi elvárások a pedagógusokkal szemben	17
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai	21
1.4. A nemzetiségi nevelés és oktatás szerepe és célkitűzései	24
1.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	26
1.6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	29
1.7. Környezeti nevelés	41
1.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	
1.8.1. <i>A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők</i>	46
1.8.2. <i>Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók</i>	47
1.8.3. <i>Sajátos nevelési igényű tanulók</i>	48
1.8.4. <i>Tehetséges tanulók fejlesztése-tehetséggondozás</i>	48
1.9. A tanítás-tanulás folyamatát segítő tevékenység rendszer-napközi otthon	49
1.10. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	51
1.11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	53
1.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	54
1.13. A felvétel és az átvétel szabályai	56
1.14. Iskolánk részvétele a „Határtalanul!” pályázati programban	57
1.15. Lázár Ervin program	57
1.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok	59
2. KÖZMŰVELŐDÉS	60

3. A KÖNYVTÁR.....62

4. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

4.1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai.....	64
4.2. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat 1-4. évfolyam.....	64
4.3. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat 5-8. évfolyam.....	65
4.4. Egységesség és differenciálás.....	67
4.5. Helyi tanterv adaptációja.....	69
4.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	76
4.7. A mindennapos testnevelés testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése.....	76
4.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése.....	77
4.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	78
4.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái.....	79
4.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok.....	79
4.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése.....	79
4.8.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig.....	79
4.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai.....	80
4.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	81
4.10. A tanuló továbbhaladása.....	83
4.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	84
4.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	86

BEVEZETŐ

“Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, és hogy ezt a valamit bármi áron el kell érünk.”

(Marie Curie)

Ön a Bajai Szentistváni Általános Iskola pedagógiai programját tartja a kezében, amely intézményünk vezérdokumentuma, a nevelőtestület alaptörvénye, és a közös nemzeti követelményeken túl az intézmény sajátos, egyéni pedagógiai hitvallását, képzési struktúráját, programkínálatát tükrözi.

A Szentistváni Általános Iskola több mint kétszáz éves múltra tekint vissza. A vert földből készült, olajos padlózatú, hiányos bútorzatú egy tantermes iskolából a XX. század végére több épületből álló, tornacsarnokkal és számítástechnikai termekkel rendelkező oktatási intézmény lett, mely küzd a kor minden bajával és próbálja kihasználni az adott lehetőségeket. Az egykor itt dolgozó iskolamesterek, nótáriusok, kántortanítók gazdag hagyományt bízta az utókorra, amit nekünk, a ma élő pedagógusoknak tisztelnünk és ápolnunk kell. Tovább kell vinnünk a sokszor nehézségekkel, nyomorral, értetlenséggel küzdő elődeink példás munkásságát, emberségét, gyermekszeretetét. Nekik köszönhető, hogy mezítlábas, vászontarisznyás, palatáblás szentistváni kisdíák, tudományokban jártas, számítógépet kezelni tudó, okos, értelmes gyermek lett.

Az elmúlt húsz esztendőben Magyarországon több emberöltőnyi változást éltünk át. Egyetértünk azzal, hogy az iskolarendszer gyökeres változtatásra szorul, hogy jobban szolgálja a jövőt, gyermekeink és az ország jövőjét. Nem tanulóinknak kell megváltozniuk, hogy “megfeleljenek” az iskola igényeinek, hanem az iskolának kell változnia, hogy valóban alkalmas legyen gyermekeink sokirányú és egyenként eltérő képességeinek kibontakoztatására. Pedagógusaink számára kihívást jelentenek az újítást akaró reformtörekvések, s bízunk benne, hogy ennek eredményeként intézményünk külső és belső képe, állaga nevelő-oktató munkája valóban 21. század iskoláját tükrözi.

Azon leszünk, hogy a Szentistváni Általános Iskola továbbra is a szűk és tágabb körzetének ismert és elismert iskolája maradjon. Olyan közoktatási intézmény, amelyben a tanulmányaikat itt megkezdő és itt folytató gyermekek, azok szülei, elégedettek legyenek képzési színvonalunkkal, az általunk meghatározott pedagógiai irányvonallal, amely ebben az alapdokumentumban is megfogalmazásra került.

A Magyar Országgyűlés 2011. december 19-i ülésnapján elfogadta a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvényt.

Az új törvény lényeges eleme, hogy szakított a közoktatás addigi rendszerével, és a közoktatásból a köznevelésbe való átállást, a hatályba lépett és lépő rendelkezések meghozatalával biztosítja.

A köznevelésről szóló törvény megváltoztatta a felelősségi rendszert, a döntési szinteket és jogosultságokat, az intézmény-fenntartási jogköröket, az intézményrendszer struktúráját, az egyes intézmények felépítését, a nevelő-oktató munka szerkezetét, az intézmények belső és külső irányítását, kapcsolatrendszerét, a nevelő és oktató munkában részt vevő pedagógusok munkavégzésének szabályait.

A nemzeti köznevelési törvény értelmében 2013 szeptemberétől felmenő rendszerben hatályba lép az új Nemzeti alaptanterv, amely teret ad az új kerettanterveknek, az új jogszabályokhoz igazodó intézményi pedagógiai programoknak és helyi tanterveknek.

2013. január 1-től megkezdte a működését a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) Bajai Tankerülete is. A Tankerület, szakmai irányító tevékenysége mellett, munkáltatói jogkört gyakorol az intézményvezető, a nevelőtestület és a nevelő-oktató munkát segítők fölött.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ jelentős átszervezést vitt véghez 2013. szeptember 1-től. Alapos előkészítő munka után, a Szentistváni Általános Iskolához tagintézményként rendelte a csávolyi és a felsőszentiváni általános iskolát.

A gesztoriskolából és két tagiskolából álló intézmény új neve Bajai Szentistváni Általános Iskola lett.

Tagintézmények új elnevezései:

Bajai Szentistváni Általános Iskola Arany János Tagintézménye - Felsőszentiván

Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi Tagintézménye – Csávoly

Sajátosságként fogható fel, hogy a gesztor iskola és a két tagintézmény viszonylag távol helyezkedik el egymástól, ami speciálissá teszi a kapcsolattartást. A tagintézmények közepes nagyságú településen helyezkednek el, ami meghatározza az iskolák gyermeklétszámait.

Mindhárom iskolában nemzetiségi nyelvoktatás folyik.

2013 augusztusában a Magyar Országgyűlés módosította a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. törvényt.

Az új hatályba lépett törvényi rendelkezésekkel kapcsolatos Kormányrendeletek kitérnek a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak besorolásához szükséges követelményekre, a gyakornoki idő és a mentor kérdésére, a minősítő vizsga és a minősítési eljárás lefolytatására, a szakmai gyakorlati idő számítására, az átsorolás időpontjára, az illetménypótlékokra, a pedagógusok munkaidejének beosztására, a magasabb vezetői és vezetői megbízások körére, a köznevelési intézményekben alakítható finanszírozott létszámokra, - egy szóval, a pedagógus pályamodell bevezetésének érvényesítésére.

Intézményünk legfontosabb jellemzői

<i>Az intézmény hivatalos elnevezése:</i>	Bajai Szentistváni Általános Iskola Iskolai intézményegység
<i>OM azonosító száma:</i>	027735
<i>Az intézmény fenntartója:</i>	Bajai Tankerületi Központ
<i>Az alapítás éve:</i>	2013. (jogelődje a Szentistváni Általános Iskola)
<i>Az intézmény alaptevékenysége:</i>	Nappali rendszerű, általános alapműveltséget megalapozó iskolai oktatás Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása Nemzetiségi nyelvoktatás
<i>Az intézmény nemzetiségi programja:</i>	A Bajai Szentistváni Általános Iskolában horvát a felsőszentiváni és csávolyi tagintézményekben német nemzetiségi nyelvoktatás folyik
<i>Az intézmény képzési ideje:</i>	Általános iskola: 8 évfolyam
<i>Az intézmény címe:</i>	Székhelye: 6500 Baja, Dózsa György út 131-133.
<i>Beiskolázási körzet:</i>	Baja Akácos utca , Álmos utca, Arasz utca , Arató utca, Bánk bán utca, Bercsényi Miklós utca, Bernhart Sándor utca, Bernhart Sándor utca, Boglya utca, Borsai Jenő utca, Botond utca, Búzavirág utca, Csaba utca, Család utca, Cséplő utca, Csík utca, Dobó István utca, Dombos utca, Sz.Ist.-Dózsa György 87 végig, Sz.Ist.-Dózsa György út 126 végig, Dömötör utca, Egyetértés utca, Előd utca, Epreskert utca, Eszperantó utca, Fácán utca, Farkas utca, Garibaldi utca, Géza fejedelem utca, Hadik András utca, Hun utca, II.körzet tanya, I.körzet tanya, Illyés Gyula utca, Jávorka Sándor utca, Jobbágy utca, Juhász Gyula utca, Jurisich Miklós utca, Kákony utca, Kalász utca, Kapisztrán utca, Káposztáskert utca, Karinthy Frigyes utca, Károly Róbert tér, Kárpát utca, Kaszás utca, Koppány utca, Lehel utca, Lőrincz barát utca, Magyar utca, Mária utca, Mártonszállási út, Munkás utca, Nádasdy utca, Nimród utca, Otthon utca, Pandur utca, Radnóti Miklós utca, Remete utca, Rozs utca, Sárköz utca, Sarló utca, Szántó utca, Székely utca, Szekér utca, Széna utca, Szent Gellért utca, Szent István tér, Szent Margit utca, Táltos utca, Tass vezér utca, Téglás utca, Tél utca 58 végig Páros, Tél utca 63 végig Páratlan, Templom utca, Tornyai János utca Teljes, Török utca, Vajk utca, Vazul utca, Vető utca, Zengő utca

Tagintézményeink címe:

- 1.** **Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi
Tagintézménye**
6448 Csávoly, Arany János utca 30.

Beiskolázási körzet: Csávoly

- 2.** **Bajai Szentistváni Általános Iskola Arany János
Tagintézménye**
6447 Felsőszentiván, Szent István utca 19

Beiskolázási körzet: Felsőszentiván

Egyesület: **Szentistváni Szülők a Diákokért Egyesület**

HELYZETELEMZÉS

Személyi feltételek

Bajai Szentistváni Általános Iskola

A nevelőtestület összetétele:

- 1 fő intézményvezető
- 1 fő intézményvezető-helyettes
- 20 fő pedagógus
- 1 fő könyvtáros tanár
- 1 fő iskolatitkár
- 1 fő pedagógiai asszisztens

Az iskolai alkalmazottak:

Pedagógusok száma	23,17
Nevelő-oktató munkát segítő szakalkalmazottak: iskolai könyvtáros	1
Iskolatitkár	1
Pedagógiai asszisztens	1
Karbantartó	1
Udvaros	1
Takarító	3
Összesen:	33,67

A Szentistváni Általános Iskola Arany János Tagintézményének nevelőtestülete:

- 1 fő tagintézményvezető
- 10 fő pedagógus
- 1 fő rendszergazda

A Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi Tagintézményének nevelőtestülete:

- 1 fő tagintézményvezető
- 1 fő intézményvezető-helyettes
- 14 fő pedagógus

Az intézményben a szakos ellátottság nem megfelelő. Emiatt „áttanítási rendszerben” utazó szakos pedagógusok tanítják az adott órákat.

Tárgyi feltételek

BAJAI SZENTISTVÁNI ÁLTALÁNOS ISKOLA

Épületek:

Iskolánk 4 épületben működik. „A”, „B”, „C”, „D”, melyek közül az „A”, „B” tantermeknek ad helyet, a „C” épületben könyvtár mellett melegítő konyha és ebédlő van.

Az 1988-ban épült létesítményünk a tornacsarnok („D” épület).

Az iskola összes alapterülete 2013 m², melyhez 2 udvar tartozik. Az épületekben 19 tanterem van, melyek közül 1 könyvtárként, 1 számítástechnikai teremként működik. Az iskola dolgozóinak (nevelők, technikai személyzet) 5 helyiség áll rendelkezésre. A tornacsarnok öltözőkkel, orvosi szobával, szertárral, vizesblokkal (zuhanyzók, WC-k) ellátott. Az ebédlőnk egyszerre 75 gyerek számára biztosít férőhelyet. (Az étkezés csoportokban történik.)

Iskolánk 1997-ben ünnepelte fennállásának 200. évfordulóját. Sajnos ez az állagán is észrevehető. Baja város önkormányzata az elmúlt két évben (2014, 2015) felújította az iskola „C” épületét, valamint az udvarokat leburkolta, füvesítette .

Iskolánkban a tantermek délelőtti és a délutáni kihasználtsága 80%-os. Délelőtt mindegyikben tanítás zajlik, illetve nyelvi, informatikai bontások vannak. Délután napközis foglalkozások, fejlesztő foglalkozások, szakköri foglalkozások folynak a termekben. A tornacsarnok kihasználtsága 100%-os. Délelőtt testnevelés órák, délután tömegsport foglalkozások, a mindennapos testnevelés órái, illetve különböző edzések folynak.

Eszközök:

A tanításhoz használt oktatási szemléltető eszközeink: térképek, fóliás sorozatok, videokazetták, hangkazetták, modellek, faliképek, kísérleti eszközök, CD-k, DVD-k, projektorok, interaktív táblák, írásvetítők, laptop-ok, magnók, DVD-lejátszók.

A TIOP 1.1.1-07/1-2008-0369 pályázat keretén belül az intézmény 9 057 500 Ft értékben kapta a következő kizárólag oktató-nevelő tevékenységben használható IKT eszközöket: 10 db iskolai PC, 6 db tantermi csomag (interaktív tábla, projektor, hangfalpár, laptop), 3 db SNI csomag (speciális eszközök, laptop), 1 db WIFI csomag. Az eszközbeszerzéshez hozzá tartozott egy tantestületi oktatás, melynek során a pedagógusok az IKT eszközök mindennapi használatára készültek fel. Ennek ellenére eszközeink többsége a sokévi igénybevétel miatt elhasználódott, selejtezésre és pótlásra szorulnak, az audiovizuális-eszköz ellátottság közepes. A még hiányzó eszközöket és felszereléseket adott terv alapján pályázatok segítségével pótoljuk, illetve bővítjük.

Az iskolatitkár és a gondnok munkáját 1 fénymásoló, 3 számítógép segíti. A fénymásolót a nevelők is használhatják feladatlapok sokszorosítására.

A nevelők munkáját a tanárban 4 számítógép, az iskolavezetés munkáját 2 számítógép a könyvtáros 1 számítógép segíti.

BAJAI SZENTISTVÁNI ÁLTALÁNOS ISKOLA CSÁVOLYI TAGINTÉZMÉNYE

2015. nyarán a tantermek tisztító meszelése, a nagytakarítás, nyílászárók javítása a takarítónők a karbantartó valamint a helyi önkormányzat dolgozóinak köszönhetően megtörténtek. A mellékhelyiségek részbeni felújítása a képviselőtestület egyik tagjának felajánlása és Hamháber Norbert polgármester úr segítségével valóra váltak. /WC ülőke cserék, piszoárok cseréje, egyéb javítások/ A régi szárny külső vakolata rossz állapotú, a balesetveszélyt elhárították, a kerítést kijavították, az udvari rész belső és külső falát javították, meszelték az önkormányzat dolgozói. Sajnos az energiatakarékosság lehetetlen, mivel nyílászáróink, fűtésrendszerünk elavult, világítástechnikánk korszerűtlen, a fentiek sportcsarnokunkra is vonatkoznak. A település testülete, vezetősége lehetőség szerint pályázni kíván épület felújításra, mivel fontosnak tartják, hogy működőképeseink maradjunk.

A völgyben lévő játékaikat a nyár folyamán eltávolítottuk, mivel balesetveszélyessé váltak, csak a mérleghinta maradt meg. A Szülői Szervezet és a Csávoly Gyermekeiért Alapítvány támogatásával szeretnénk új játékokat felállíttatni, hogy még jobban érezzék diákjaink magukat szünetekben, szabadidős tevékenységek közben.

Informatikai eszközeink minősége rossz, számítógépeink nagy része elavult, öt évnél idősebbek, lassú internet csatlakozással rendelkezünk. Bár év elején 2 új számítógépet kaptunk, ez még kevés ahhoz, hogy jónak mondhassuk helyzetünket. Mindössze egy tanterem rendelkezik internet kapcsolattal.

A TÁMOP 3.1.4.-C-14-2015-0576 „Együtt egymásért a csávolyi és felsőszentiváni gyerekek testi, lelki és értelmi fejlődéséért” című pályázat révén 3 db notebookkal, 1 db projektorral, 1 db vetítő állvánnyal, 2 db diktafonnal, 1 db videokamerával gyarapodott informatikai eszközeink száma.

Ezen kívül a nevelő - oktató munkát színes nyomtató, fénymásoló, szkennel, fóliázó, spirálozó segíti. Sajnos interaktív tábla még nem áll rendelkezésünkre.

Tantermeink bútorzata átlagos. A tanórákon jól használható kisebb eszközök, társasjátékok, szakkönyvek, szótárak is biztosítottak számunkra.

BAJAI SZENTISTVÁNI ÁLTALÁNOS ISKOLA ARANY JÁNOS TAGINTÉZMÉNYE

Az iskolánk épülete 1956-ban épült. Az épület az állami fenntartásba vétel után is a Felsőszentiváni Önkormányzat tulajdonában maradt.

12 tanteremben - ebből 6 szaktanterem - folyik az oktatás. Tornatermünk fűtésének korszerűsítése és az ablakok cseréje folyamatban van. Az iskola épületének nyílászáróit 2012-ben cserélték, szintén felújították ekkor tanulói vizesblokkokat, mind a két emeleten.

Az iskola udvara szilárd burkolatú.

2014-ben napelemes rendszer került kiépítésre, amely az elektromos áramellátást biztosítja.

4 tanteremben interaktív tábla van, 15 munkaállomásból álló informatika tanteremben tanulhatnak a tanulóink.

Iskolánk rendelkezik mindazokkal a tárgyi feltételekkel, amelyek a kor követelményeinek megfelelő szintű nevelés-oktatáshoz szükségesek.

Gazdálkodás

A fenntartó (Bajai Tankerületi Központ) meghatározza a köznevelési intézmény költségvetését. (Nkt.83§ (2)).

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. (Nkt.26§ (1))

A testvérvárosi és iskolai cserekapcsolatok, külföldi utak és nyelvi programok, nem kapcsolódnak közvetlenül köznevelési alapfeladat ellátásához. Ezek a programok a Pedagógiai programban (26. oldal) fakultatív programként kerültek feltüntetésre. A testvérvárosi és iskolai cserekapcsolatok, külföldi programok önköltséges formában valósíthatók meg.

Iskolánk

Helyi sajátosságok

Intézményünk elvégezte az irányított önértékelést és a partneri igény- és elégedettség mérést, melynek során képet kaptunk partnereink igényeiről, elvárásáról, együttműködési készségükről, elégedettségükről. Ezeket az eredményeket felhasználtuk a Pedagógiai Program és a Helyi Tanterv írásakor.

Iskolánkban a sok éves átlag alapján a nyolcadikosok 13%-a gimnáziumban, 37,5%-a szakközépiskolában, 49,5%-a szakiskolákban tanul tovább. Az iskolák visszajelzése alapján tanulóink megállják a helyüket a választott iskolatípusban az első évben, 70%-uknak érdemjegye nem romlik.

Iskolánkban az elmúlt évekhez képest egyre több a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma. A családok nagy része a mezőgazdaságban és az ipari üzemekben dolgozott, mivel ezek a munkahelyek megszűntek, sokan váltak munkanélkülivé.

A felmérések, a tájékozódások alapján a hátrányos helyzet okai a következők:

- egyre fokozódó munkanélküliség,
- csonka család,
- egészségkárosodás (rokkantság),
- szülői gondoskodás hiánya.

A veszélyeztetettség okai:

- a szülők alkoholizmusa
- a teljes gondoskodás hiánya.

A hátrányos és halmozottan hátrányos, illetve a veszélyeztetett tanulóinkat az osztályfőnök fokozott figyelemmel kíséri.(családlátogatások, egyéni elbeszélgetések, szülővel, tanulóval).

Új problémaként jelentkezik az iskolában, hogy egyes szülők nem tesznek eleget annak a kötelezettségnek, hogy gyermekét rendszeresen járassa iskolába. Ennek következtében nőtt az igazolatlan órák száma és több esetben feljelentéssel kellett élnünk.

A szülők iskolai végzettsége nagyban befolyásolja, hogy tanulóink milyen ismeretekkel érkeznek iskolánkba. Ez a hozzáadott érték megállapításánál fontos kiindulási pont. Kihatással van később a gyermekek pályaválasztására is.

Ebből adódóan iskolánk egyik fontos feladata, hogy az ilyen szociális háttérrel rendelkező gyermekeket felkészítse a képességüknek megfelelő iskolatípusra.

A képzés szerkezete, a tanulás szervezeti formái

A Templom utcai óvoda és a Benhart S. úti óvoda nagycsoportosaiból tevődik össze legnagyobb részt első osztályosaink létszáma. Az óvodák és az iskola kapcsolata jó. A jó kapcsolattartás érdekében a két óvoda és az iskola több közös programot szervez az év folyamán.

A beiskolázás előtt nem kis gondot jelent, hogy azok a gyermekek, akik mentálisan egyébként igen jó képességűek, beszéd-és részképesség-zavaraik további megléte miatt képesek lesznek-e megállni helyüket a jó szintű anyanyelvi fejlettséget kívánó iskolarendszerben. A gyermekek között igen nagyok a képességbeli különbségek. Fontos a sajátos nevelési igény, a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet mielőbbi kiszűrése, illetve segítése.

A TÁMOP 3.1.4. keretében a hagyományokra támaszkodva „jó gyakorlatként” kidolgoztuk az **óvoda – iskola átmenet** programunkat, „A kímélő iskolakezdés”- t.

Célja az iskolai tanuláshoz szükséges kompetenciák megalapozása az alábbi területeken:

- mozgásfejlesztés (nagymozgások, keresztmozgások, finommotorika, téri tájékozódás, testséma)
- kommunikáció-és anyanyelvi fejlesztés (szókincs, ritmus, szájmotorika, légzéstechnika)
- percepció fejlesztése (vizuális, akusztikus, taktilis, kinesztéziás)
- szociális kompetenciák (önismeret, énkép, együttműködés, önkiszolgálás)

További cél az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, partneri együttműködés erősítése szülőkkel, óvónókkal.

Az iskolánk által alkalmazott képesség-és készségfejlesztő módszerek bemutatásával az intézményünk vonzóvá tétele.

Nyílt napkeretében a szülők is megtekinthetik e játékos foglalkozásokat. Ezek a foglalkozások jó alkalmat nyújtanak a megfigyelésekre, adatgyűjtésre és a tevékenykedésen keresztül sokoldalú fejlesztésre. Az iskolában tartott nyílt tanítási napok a szülőknek adnak lehetőséget az iskolában folyó oktató-nevelő munka módszertanába való bepillantásra. A tanév végén a leendő iskolások interaktív órán vehetnek részt az elsősökkel.

A téli **zöldség és gyümölcs hét** is remek alkalmat teremt az óvoda-iskola kapcsolat erősítésére. Zenével, táncsal, dallal egybekötve közösen szórakoznak intézményünk gyermekei..

A beiskolázási szülői értekezletek a leendő elsős szülők számára is a szülői kapcsolattartás egyik formája, mely során a szülőkkel elbeszélgetve igényeiket, elvárásait is megismerhetjük. Képet kapunk a családi körülményekről, szokásokról, jutalmazások,

büntetések formáiról, szülői attitűdökről. Ezeken az értekezleteken részt vesznek: az iskolavezetés és a leendő első osztályos tanítók, napközis nevelő.

Iskolánk 8 évfolyamos és nemzetiségi horvát nyelvet oktató intézmény.

Intézményünkben több mint 200 éve folyik kisebb-nagyobb megszakításokkal horvát nemzetiségi nyelvoktatás. Mindezt a lakóközvet nemzetiségi összetétele is indokoltá teszi. Küzdve az utóbbi évtizedek súlyos asszimilációja ellen, minden törvényes eszközt felhasználunk, hogy a nemzetiségi nyelvoktatás ne szakadjon meg. Mivel intézményünkben adottak a szakmai feltételek (diplomával rendelkező, anyanyelvi szinten beszélő pedagógusok, vezető) a nyelvoktatás már az iskola beiskolázási körzetébe tartozó Templom utcai óvodában elkezdődik, majd folytatódik az iskolában.

Iskolánkban hagyomány, hogy nyolcadik osztályos tanulóink az év végén **záró vizsgát** tesznek matematikából, magyar nyelv és irodalomból, történelemből, nemzetiségi horvát nyelvből és a tanult idegen nyelvből. A záró vizsga tantárgyait a nevelőtestület közösen választotta, mert véleményük szerint ezek az alappillérei a továbbtanulásnak, és itt rendszerezik négyévi tudásukat. A vizsga eredményről tanúsítványt kapnak. Az elért eredmény beleszámít az év végi tantárgyi osztályzatba. (kétszeres témazáró értékű). Horvát nyelvből csak a nyelvet tanuló diákok vizsgáznak.

A tanulók érdeklődése és a kollégák vállalásai alapján alsó és felső tagozaton szakköröket működtetünk a tehetséges tanulók fejlesztésére.

A gyengébb tanulóinknak a korrepetálási órákon, a fejlesztő foglalkozásokon, és a napközis foglalkozás keretében biztosítjuk a felzárkóztatást.

Az egészséges életmódra nevelést a testnevelési órák (úszás), a mindennapos testnevelés, a tömegsport foglalkozások, szabadidős foglalkozások (túra, korcsolyázás), osztályfőnöki órák, védőnő foglalkozásai is biztosítják.

Iskolánkban a Liszt Ferenc Zene Iskola kihelyezett tagozata működik.

Az intézményi hagyományok ápolása

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az iskola hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. A hagyományok ápolásával kapcsolatos aktuális feladatokat, időpontokat, valamint a felelősöket a nevelőtestület az iskola éves munkatervében határozza meg.

Az intézmény hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei

- A legjelentősebb történelmi eseményekről való megemlékezés iskolai ünnepély formájában minden esztendőben megtörténik. A tanulóközösség a feladatra felkért pedagógusok koordinálásával műsort készítenek.

- Az iskolai ünnepély keretében, műsorral történő megemlékezések helyi szinten, az éves munkatervben szabályozottak, mint pl. az Aradi vértanúk mártírhalálának évfordulójáról, az 1956-os forradalomeseményeiről, március 15. a Nemzeti Összetartozás napjáról való méltó megemlékezés.
- A tanévzáró ünnepélyünk keretében osztjuk ki a jutalomkönyveket, és a bizonyítványokat.
- A ballagási ünnepélyünk keretében méltó módon búcsúztatjuk el a végzős tanulóinkat.
- Iskolaközösség keretében is megünnepeljük a karácsonyt.
- Közkedvelt hagyományos rendezvényünk a szüreti és a farsangi bál.
- *A tantárgyi hagyományaink* főként konkrét tantárgyakhoz kötődnek. Tanulmányi és sportversenyeket rendezünk iskolai és városi szinten. Lehetőségünk szerint bekapcsolódunk a helyi, a megyei és az országos tanulmányi-, kulturális- és sportversenyekbe.
- *Értékelési hagyományaink* erősítik kiemelkedő tanulóink elismerését. Az évközi munkáért igazgatói, osztályfőnöki, szaktanári, diák-önkormányzati dicséretet kaphatnak tanulóink. A tanévzáró ünnepélyen a kitűnő tanulmányi eredményt elért, példás magatartású és szorgalmú és az öt igazgatóit kapott diákjaink könyvjutalomban részesülnek. Minden évben megválasztásra kerül az „Év diákja” és az „Év sportolója”.
- Az iskolai élet eseményeiről, eredményeiről rendszeresen beszámol az iskola honlapja (www.szamk.hu), a diák-önkormányzati faliújság, az iskolai évkönyv, a Bajai Televízió, Bajai Rádió, országos horvát média.

*„A legtöbb, amit gyerekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.”
(Goethe)*

1. NEVELÉSI PROGRAM

Küldetésnyilatkozatunk:

Olyan iskolát szeretnénk, amely kölcsönös meglegedettségen alapuló rugalmas és alkalmazkodó partnerközpontú iskola, melyben a gyermekközpontúság a vezérlő elv.

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Intézményünkben mindenki azért dolgozik, hogy tanítványaink testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődése, közösségi szelleme, emberi minősége napról napra pozitív irányba változzon. Mindezeket a szülővel, a családdal együttműködve kell megvalósítani.

Az eszköz, a tempó, a módszer megválasztása, a tananyag súlypontosítása, a fejlesztés strukturálása, a törvényben is megfogalmazott pedagógiai szabadság.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.

Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.

Minden fajta tevékenység kiinduló eleme a motiváció. Első helyen kell említeni a sikerélményt, mert a siker megerősíti a tanulót, abban, hogy jó tanulni, érdemes dolgozni.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.

Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.

Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.

A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.

Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.

Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.

Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.

Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.

A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.

Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

1.2. Intézményi elvárások a pedagógusokkal szemben

Pedagógiai módszertani felkészültség

- Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik.
- Az elsajátítandó ismereteket több oldalról és többféle módszerrel közelíti meg.
- Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.
- A mindennapi gyakorlatban eléri tanítványainál, hogy az online információkat használni tudják a tanulásban, ismeretszerzésben
- Munkája során változatosan használja az oktatási módszereket és taneszközöket, törekedve a kulcskompetenciák megfelelő fejlesztésére.
- Felméri a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony tanuló megismerési technikákat alkalmaz.
- A differenciálás megfelelő módja, formája jellemző. A tevékenységek tervezése során a módszertani kérdések mellett a tanulók képességeit, értelmi, érzelmi és szociális helyzetét is szem előtt tartja. Módszertana megfelel a tanulócsoporthoz összetételének, életkori sajátosságainak.
- Az elméleti ismeretek mellett a tanultak gyakorlati alkalmazását is lehetővé teszi.

- A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások során felhasználja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában.
- A taneszközöket az adott feladatoknak, az osztályok összetételének megfelelően használja, mind a hagyományos, mind a digitális anyagok értékeit szem előtt tartja.
- Fogalomhasználata pontos, következetes.
- Kihhasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt).
- Pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.

Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

- A NAT, a Kerettanterv, az iskola helyi tanterve és az iskolai munkaterv alapján elkészíti témakörökre és órákra bontott tanmenetét.
- A tanmenet elkészítésekor figyelembe veszi a tanulócsoport összetételét, életkori sajátosságait és előzetes tudását, a korábbi mérési értékelési eredményeket is.
- A tanmenet elkészítésekor figyelembe veszi a tanulócsoport összetételét, életkori sajátosságait és előzetes tudását, a korábbi mérési értékelési eredményeket is.
- Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.
- Terveit az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.
- A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.
- Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.

A tanulás támogatása

- Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.
- Kihhasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
- Az iskolai Házirendnek és Pedagógiai Programnak megfelelően biztosítja a tanulóknak a bizalomteli légkört és a javítási lehetőséget.
- A tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.
- Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára.

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

- A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.
- Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani - vagy a megfelelő szakembertől segítséget kérni.
- Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.
- A tanuló hibáit, tévesztéseit mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése; esélyteremtés; nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység; osztályfőnöki tevékenység

- Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit (pl. változatos tanórán kívüli tevékenységek, kooperatív technikák a tanórán, megbeszélés alapján projektek)
- Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.
- Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait, tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.
- A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját.
- Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.
- A kialakult konfliktusokat időben felismeri, és a kialakított, a tanulók számára is ismert szabályrendszer szerint kezeli.

Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

- A tantervi követelményeket a tanulócsoportok adottságainak megfelelően érvényesíti.
- Ennek érdekében tudásszintmérő feladatlapokat készít a tanév során.
- Az értékelés során a tanulók írásban és szóban is felelnek. Ezenkívül lehetőséget ad megfelelő egyéni munka bemutatására is (pl. kiselőadás, prezentáció, gyűjtőmunka stb.).

- Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek.
- A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.
- Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.
- Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.

A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

- Segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.
- Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

- Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.
- Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- Az iskolai szakmai közösség érdekében kezdeményező, az innovatív közös munka aktív résztvevője.
- A partnerek igényeit szem előtt tartva igyekszik az infokommunikációs eszközök nyújtotta lehetőségek kiaknázására.
- Nyitott, őszinteségen alapuló kulturált kommunikáció jellemzi.
- Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Feladatait az iskola elvárásai szerint oldja meg.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

- Saját pedagógiai gyakorlatát, önértékelési feladatait folyamatosan elemzi és fejleszti.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Iskolán kívüli szakmai csoportokkal aktívan együttműködik.
- Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.

1.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

Elő kell segíteni az egyéni élethélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.

A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.

A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.

Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.

Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.

Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.

Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.

Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.

Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.

Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.

Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.

Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.

Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.

Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.

Saját órájáról indokolt esetben tanulót elengedhet.

Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.

Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.

Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.

A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.

A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzetben, ellenőrzőn keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök negyedévente ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

alaposan ismeri tanítványait,
az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
segíti a tanulóközösség kialakulását,
koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel,
figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogathat a GYIV szakemberével, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,

saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében, az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére, részt vesz a munkaközösségek munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.4. A nemzetiségi nevelés és oktatás szerepe és célkitűzései

Iskolánk sajátos arculatának legfőbb eleme a német és a horvát nemzetiségi nevelés és nyelvoktatás. A Bajai Szentistváni Általános Iskolában nemzetiségi horvát és idegen nyelvi német, míg tagintézményben, Csávolyon és Felsőszentivánon német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, melynek hosszú időre visszanyúló hagyománya van.

A nemzetiségi oktatás feladatai

Nemzetiségi iskola lévén kiemelt feladatunk: a nemzetiségi kultúra megismertetése, annak ápolása, a hagyományok őrzése, a német és a horvát nemzetiség történelmi, földrajzi és népismereti tan-anyagának, a német és a horvát nyelvnek minél magasabb szintű elsajátítása, a legjobbaknak az alapfokú nyelvvizsga megszerzése a 8. osztály végére.

A nemzetiségi nevelés-oktatásban kiemelt szerepe van a nemzetiségi nyelv tanulásának. A nyelv lehetővé teszi a német és a horvát nemzetiség és az anyanemzetek irodalmi értékeinek megismerését, és fontos közösségalkító, és - megtartó erő.

Ennek érdekében törekszünk:

- a német és a horvát nyelv szóbeli és írásbeli megértésének, illetve használatának kifejlesztésével a német és a horvát nyelvnek művelt köznyelvi szinten történő elsajátításának elősegítésére;
- a hazánkban élő német és horvát nemzetiség népköltészetének, zenei, irodalmi és képző- és iparművészeti alkotásainak, szokásainak és hagyományainak megismertetésére és ápolására;
- a német és a horvát nemzetiség történelmének, anyanyelvi kultúrájának, hon- és népismeretének oktatására;
- Németország és Horvátország életének, kultúrájának és történelmének, valamint a német és a horvát nyelvterület országainak megismertetésére;
- a különböző kultúrák értékeinek bemutatásával toleranciára, a másság elfogadására, vállalására és megbecsülésére nevelni.

A nemzetiségi nevelés-oktatás tartalma

- A nemzetiségi nyelv tanulásának biztosítása,
- A nemzetiségi népismeret oktatása,
- A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája,
- A nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepe,
- A kisebbségi jogok megismerése és gyakorlása
- A kisebbségi önismeret kialakítása.

A nemzetiségi tartalmak az óratervben önálló tantárgyként (a német és horvát nyelv és irodalom, valamint népismeret), de tanórán kívüli tevékenységként (szakkör, népdal-, tánc- és színjátszó körök, játszóház, zenekar, kirándulások stb.) is megjelennek. A nemzetiségi népismeret oktatásának egy-egy részterületét az önálló tantárgy mellett az 1-4. osztályokban a környezetismeret, rajz, ének és a technika és életvitel tantárgyakban, az 5-8. osztályban a testnevelés, illetve természetismeret, történelem, földrajz, rajz, technika, ének tantárgyakban tantárgyai koncentráció formájában jelenik meg, továbbá népismereti tartalmak a német nyelv és irodalom tantárgy ismeretanyagában is szerepelnek.

Testvériskolai kapcsolat a Bajai Szentistváni Általános Iskola és a horvátországi Labin városban működő Ivo Lola Ribar Általános Iskola között

A horvátországi Labin és Baja város között megkötött testvérvárosi együttműködési megállapodás keretében részt veszünk a két város programjainak megvalósításában.

Az együttműködést elsősorban a labini Ivo Lola Ribar Általános Iskolával kívánjuk megoldani, konkrétan megfogalmazott rövid és hosszú távú elképzelések, célok és feladatok megjelölésével, a protokolláris jelleg mellőzésével. A labini Ivo Lola Ribar Általános Iskola 2014. februárja óta testvériskolánk.

Kapcsolattartás formái:

- Tanulók utaztatása Labinba, illetve Bajára, közös programok szervezése.
- Közös szakmai eszmecserék, tapasztalatok pedagógusok részére, Labinban és Baján.
- Szakmai anyagok cseréje.

Ezek a programok fakultatív jellegűek, önköltséges formában valósíthatók meg.

1.5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az

ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése

mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.

Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).

Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

A személyiségfejlesztés tanórai lehetőségei:

- Differenciált képességfejlesztés.
- Kommunikációs képesség fejlesztése.
- Tanítási tartalmak feldolgozása során a kíváncsiság, az érdeklődés kielégítése mellett az akaraterő, kitartás, felelősségtudat fejlesztése, érzelmek gazdagítása.
- A tanulás, a munka örömeinek meg tapasztalása, sikerhelyzetek teremtése.
- Önállóságra való törekvés segítése.
- Kreativitás fejlesztése.
- Esztétikai érzék fejlesztése.
- Helyes énkép kialakítása.
- Társas kapcsolatok kibontakoztatása.

A személyiségfejlesztés tanórán kívüli lehetőségei:

- Tehetséggondozás, önmegvalósításra törekvés fejlesztése, erősítése.
- Öröm, sikerérzés biztosítása, önbizalom növelés.
- A kudarc helyes kezeléstechnikáinak megismertetése.
- Értékképzés, kritikai érzék alakítása.
- Együttműködési képesség fejlesztése az osztálytól eltérő közegben.
- Együttműködési képesség alakítása.
- Helyes konfliktuskezelés és döntési készség elsajátíttatása.
- Test és a lélek harmonikus fejlesztése.
- Mozgásigény kielégítése, mozgáskultúra megalapozása.
- Egészséges életvitel, helyes fogyasztói szerep alapvető ismereteinek közvetítése.
- Kulturált versengési stílus kialakítása.
- Utánpótlás-nevelés.
- Fejlesztő beszélgetések az önismeret fejlesztésére.
- Kulturált magatartásformák gyakorlása.
- Tolerancia.
- Európaiság, hazaszeretet, nemzeti öntudat formálása.
- Tiszteletadás az ember teremtette értékek iránt.
- A társas kapcsolatok illemének, etikájának gyakorlása (barátság, szerelem).
- Az elutasító magatartás kibontakoztatása a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog,) vonatkozásában.

1.6. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);

mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (énekek, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.); számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

Az egészség fogalma

A környezet egészsége

Az egészséget befolyásoló tényezők

A jó egészségi állapot megőrzése

A betegség fogalma

A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata

A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata

Balesetek, baleset-megelőzés

A lelki egészség

A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs

A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)

A média egészséget meghatározó szerepe

Fogyasztóvédelem

Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,

a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
az életvezetési képességek fejlesztése,
a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
a feladatok végrehajtását szolgáló program,
az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
az egész napos iskola programja,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

az egészség megtartása, fokozása,
az egészség visszaszerzésére irányuló és a
személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
Öltözködés
Higiénia, tisztálkodás
Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

Hallás
Látás
Gerinctartás

Lúdtalp

Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.

Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.

Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.

Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.

Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.

Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.

Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakás elkerülésének módját.

Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.

Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.

Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei:

Életviteli feladatok

Tanórai feladatok

Tanórán kívüli feladatok

1. Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a

gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

2. Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra,
egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.
„Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

3. Tanórán kívüli feladatok:

Szakkörök

Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)

Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások

Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

Testnevelés órákon

Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve

Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében

Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján

Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét

Sportversenyek lebonyolítása

Az iskola sportköre tagja a Diáksport Szövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

Játékok

Foglalkoztató előadások

Közösségépítés

Művészetek

Programok

Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.

Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciós csoport), sportlétesítmények, szakrendelők.

4. Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

Az egészség fogalma

Az egészség mint érték

Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése

Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások

Lelki egészségvédelem

Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban

Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet

Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi vizsgálat stb.)

A betegségek megelőzései

Orvoshoz fordulás

- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség

Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban

Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok

A napi táplálkozás aránya

Teljesítmény és táplálkozás

Testsúlyellenőrzés

Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)

Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság

Aktív és passzív pihenés

A fitness paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere

Rendszeresség

A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)

Kifáradás, jelzőrendszer

A pihenés szerepe – aktív-passzív

Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

Testünk felépítése és védelme

Változások a serdülőkorban

A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum

Testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei

Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

A serdülés hatása a személyiségre

Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság

Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet

Fiúk, lányok barátsága

Kirívó magatartás, utánpótlás

Nemi érést tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

Élvezeti szerek hatásai

Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség

Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés

Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés

Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,

Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása

Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, számítógép, televízió

Szexuális kultúra

Érzelmek, barátság, változások kora

Személyiségfejlődés

Érettség

Kapcsolati kultúra

Felelősség, erkölcs

Egészséges környezet védelme

Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet

Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme

Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos

Új technológiák káros következményei

Hulladék csoportosítása

Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély

Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

Az emberi test felépítése

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai

Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás

Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben

Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer

Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a

program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetekké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

5. Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. Az osztálykirándulások egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. Sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
9. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

az egészséges testsúly,

az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknak a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

1.7. Környezeti nevelés

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Öko szemléletű programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele.

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei:

- A munkaközösség vezetője a tanév végén beszámolót készít a tanulók és a nevelőtestület környezettudatosságáról
- mindennapi működésében kiemelt figyelmet fordít a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra.
- minden évben elkészíti öko munkatervét az iskolavezetés, a tanárok, az alkalmazottak, a tanulók bevonásával
- az iskola arculata határozottan képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus/környezetbarát, egészséges/ életvitel pedagógiai értékeit, környezettervet készít
- kapcsolatot tart fenn aktív, a fenntarthatóságért tevékenykedő szervezetekkel
- oktató-nevelő munkájában kiemelt helyet ad a helyi közösség életéhez kapcsolódó tevékenységeknek, bekapcsolódik a helyi településfejlesztésbe
- pedagógiai munkája a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulószervezési formák/témanapok, témahetek/
- a szabadtéri tevékenységek állandó részei az iskola helyi tantervének és az iskolai munkatervnek. A szabadtéri programok szervezésének fontos szempontja az egészséges életvitel.
- az iskolában van környezeti nevelési –öko-munkacsoport, melynek tagjai közt vannak a reál, humán, művészeti tárgyak és a testnevelés tanárai, továbbá a technikai személyzet.
- a diákokat bevonja az őket érintő döntések előkészítésébe, a diákönkormányzatban van környezetvédelmi felelős
- a házirend kiemelten foglalkozik az iskolában és környékén lévő természeti és épített értékek védelmével

- a nevelőtestület jártas a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, módszertanában és ezt alkalmazza is
- az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel tekintetében
- minden tanév munkatervre tervez az ökoiskola arculatához kapcsolódó környezet-és természetvédő programokat
- belső-és külső kommunikációs csatornái /honlap, faliújságok, helyi újság, közösségi oldal/ tükrözik az ökoiskolai célokat
- együttműködik más, hasonló szemléletű iskolákkal, kiemelt feladat a partnerkeresés, partnerkapcsolat kialakítása
- az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott. Fokozott figyelmet fordít a madárvédelemre, a komposztálásra.
- az iskolai étkeztetés célja az egészséges, tápláló ételek és italok kínálása

Környezetbarát iskolai szemlélet:

- amelyben meghatározó szerep jut a *környezeti nevelésnek valamint a fenntarthatóság* kérdéskörének.
- amely lehetőséget biztosít tanulóinak számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, Napközis Erzsébet-tábor, nyári Erzsébet élménytábor, vándortábor, Lázár Ervin program, projektek), ezzel elősegíti a tanulók *környezettudatos magatartásának* kialakulását
- amely a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a *helyi környezeti* problémák vizsgálatában, megoldásában (pl. lomBtalanítás, szemétszedés)
- amely technikai- gazdasági szinten igyekszik *takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.*

A környezeti nevelés és öko programok szinterei iskolánkban

1. Öko projektek, témahetek

- Globális és helyi környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
 - A természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása
- A gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése

- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés –hulladékkezelési program, válogatott hulladékkezelésre szoktatás
 - A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés- kerékpáros és gyalogos közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése
 - A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
 - A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása
 - Ökológiai gondolkodásmód kialakítása, fokozása a diákokban, szülőikben és a tanároknak
- A témában kiírt pályázatok figyelemmel kísérése

A célok eléréséhez szükséges kompetenciák:

A pedagógusok minősítési rendszerében 7. kompetenciaként jelenik meg a környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja mely,

- Segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.
- Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.
- Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

Készségek kialakítása és fejlesztése:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- problémaérzékenység,
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- értékelés és mérlegelés készsége.

2. Hulladékgyűjtési program

- Papírgyűjtés évente kétszer – őszi, tavaszi
- Használt elem gyűjtés folyamatosan a kihelyezett gyűjtőedénybe
- PET palack gyűjtés
- Vasgyűjtés és háztartási elektronikai hulladék akciószerű gyűjtése

3. „Tegyük szebbé környezetünket!”

- az iskola kertjének, parkjának megújítása és folyamatos gondozása
- új növények telepítése - fűszerkert, sziklakert, egyéb dísnövények
- a komposztálandó zöld hulladék, avar, stb. összegyűjtése és komposztálása
- madáretető, madárodúk kihelyezése, téli madáretetés – madárbarát program elindítása
- iskola „zöldítése”; célunk, hogy a folyosókon és az intézmény közös használatú belső helyiségeiben minél több dísnövény legyen.
- az osztálytermek dekorálásánál elsődleges szempont az élő növények száma és ápoltsága
- öko falújság, hirdetőtábla

4. Energiatakarékosság

- Diákokból álló csoport rendszeres ellenőrző sétája, „őrjárata” az iskola egész területén – vízcsapok, világítás, szellőztetés-ablakbezárás stb., diákok figyelmeztetése, figyelemfelkeltő plakátok, írások közzététele az öko hirdetőtáblán
- Energia-, víz- és papírfogyasztás minimalizálása, csapok elzárása. A termekben, folyosókon a szükségleteknek megfelelő időben égjen csak a lámpa.
- A fénymásoló papír-fogyasztás csökkentése, a kétoldalas papírhasználat ösztönzése (pl. selejt). papírok röpdolgozat írásra tökéletesek
- Környezetbarát tisztítószer használata lehetőségekhez mérten

5. Egészséges életmódra nevelés

- Egészségnevelési projektek, témahetek
- Cél az étkezéssel kapcsolatos műanyag hulladék (tejes és joghurtos poharak, flakonok) csökkentése és szelektív gyűjtése
- Ballonos vízadagoló automata kihelyezése a folyosóra
- Kerékpáros és gyalogos közlekedést népszerűsítő programok (Tavaszi kerékpártúra)
- Sportnapok, diákolimpiák

6. Szabadidős programok

- Jeles napokhoz, környezetvédelmi világnapokhoz kapcsolódó programok: Állatok Világnapja, Föld napja, Víz világnapja-Happy hét, Madarak és Fák napja
- Túrák, kirándulások: hétféle és nagyobb lélegzetű kirándulások szervezése, természetjárás,
- szűkebb környezetünk természetvédelmi értékeinek meglátogatása (Határtalanul, őszi és tavaszi Mecsek túra, Planetárium)
- Környezetvédelmi vetélkedőkön való részvétel (pl. Kék bolygó, Vaskóné Heller Judit emléktverseny, Csepptől az óceánig, az aktuálisan megjelenő pályázatokon való részvétel)
- Ismeretterjesztő előadások (Egészsnápn keretében: Méhek munkája, mézktóstolás, reform konyha, kozmetikus, fodrász, védőőő)

Törvényi háttér Általános szabályozás

Az **Alkotmány** környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

8.§ 16.§ 18.§ 70.§

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól).

Természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. Törvény)

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény

Nemzeti Környezetvédelmi Program (2031/1998. Kormányhatározat)

Nemzeti Biodiverzitás Stratégia a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával 1999.

Hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény

1.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.8.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.

A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.

A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellre vázolt fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.

Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.

Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.

A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.

Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.

Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.

Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.

Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1.8.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatokszakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,

többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,

a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,

személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,

teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),

a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,

az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;

az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,

a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával, következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával, szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

1.8.3.Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

1.8.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

Differenciált tanórai munka

Tehetséggondozó programok

Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre

Felkészítés középiskolai tanulmányokra

Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése

Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

1.9. A tanítás-tanulás folyamatát segítő tevékenységrendszer- napközi otthon

A napközi otthon alapelvei:

- alakítson ki nyugodt, meleg, szeretetteljes légkört, amelyben a gyerekek jól érzik magukat
- az életpálya-építési kompetenciák eredményes fejlesztése érdekében a pedagógusnak törekednie kell az iskola és a család folyamatos együttműködésének biztosítására is
- nevelőmunkában egészséges arányban fonódjon össze az egyéni és közösségi, valamint a szervezett keretek közt folyó és a kötetlen tevékenységek
- biztosítja a tanulók számára a napi ritmust, ezzel együtt a szokásrend elsajátításával alakítson ki biztonságérzetet délutáni elfoglaltságukban
- az ott folyó munka erősítse a tanulóknál az aktivitást, alakítson ki bennük pozitív munkaszokásokat, gyakoroltassa az emberre jellemző magatartást a közösségi érintkezésben
- alakítson ki olyan szegregációmentes együttnevelési környezetet, amelyben a gyerekek képesek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben találják meg helyüket. Fejlessze szociális motívumaikat (szociális kompetencia fejlesztése).
- a napközi otthonos tanulmányi munka hatékonyan segítse a tanulók házi feladatainak elkészítését, alakítson ki jól alkalmazható, célszerű tanulási módszereket, fejlessze a kompetenciákat, szervezze meg a gyakorlást
- alakítsa úgy a tanítás-tanulás nevelés folyamatát, hogy rendszeressé váljanak az alkotó jellegű feladatok. Vezessen be újszerű tanulásszervezési eljárásokat a csoportmunka és pármunka szervezeti formák alkalmazásával.
- teremtsen lehetőséget az életkori sajátosságok figyelembevételével a pihenésre, regenerálódásra, szabadidő igényes eltöltésére, művelődésre

- a napközi otthon szabadidős foglalkozások szervezésével valósítsa meg a tanulók személyiségének többoldalú (értelmi, erkölcsi, testi, esztétikai) fejlesztését, teremtsen élményszituációkat, melynek révén aktív, öntevékeny, kreatív képességek kialakítását segíti elő
- tervezzen olyan szórakoztató és izgalmas tevékenységeket, melyek kapcsolódnak az iskolai projekthez, illetve témahéthez
- a napköziben következetes neveléssel valósuljon meg a környezetéhez alkalmazkodni tudó, az iskolai és a társadalmi normákhoz igazodó, fegyelmezett, illet tudó gyermek
- a napközi otthonban folyó munka igazodjon az előzetesen elkészített (éves, heti, havi, napi) tervekhez, de mindig tartsa szem előtt a rugalmasság elvét, igazodva a tanulók fejlettségi szintjéhez és igényeihez

A napközi otthon munkáját meghatározó célok:

- Gyermekközösségek demokratikus működtetése
- A gyermekek egészségi állapotának és életminőségének védelme, megőrzése
- Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztése, összehangolása az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal
- Stabil és színvonalas oktatómunka biztosítása, kompetencia alapú oktatás bevezetése a tanóra keretein belül
- Kulturális érdeklődés kielégítése és fenntartása
- Életkorhoz igazodó pihenés, ellazulás, játék biztosítása.

A napközi otthon fő tevékenységi rendszere:

- Egészséges életmódra nevelés: személyi-és környezethigiénia, étkezési kultúra kialakítása, mentális higiénia elősegítése.
- Erkölcsi nevelés: preferált magatartásmódok kialakítása, viselkedéskultúra fejlesztése, negatív irányú személyiségfejlődés kiküszöbölése.
- Szociális nevelés: az együttélés (társas-közösségi kapcsolatok) és az önálló életvezetés szabályainak kialakítása az együttműködés, tolerancia, szolidaritás, felelősségtudat jegyében.
- Sikeres munkaerőpiac alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- Hatékony tanulásszervezés, differenciált tanulásirányítás, egyéni különbségek figyelembe vétele, tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése.
- Szabadidős foglalkozások szervezése

A napközi működési rendje:

- tanórákat követően gyülekező a napközis teremben
- játék, szabadidő az udvaron
- tisztálkodás, étkezés az ebédlőben
- kötetlen, ill. kötött foglalkozások
- játék, tisztálkodás, ráhangolódás a tanulásra, gyakorlás
- házi feladatok elkészítése
- (felső tagozaton ezt követően hazaindulás)
- uzsonna, szakkörök, szabadidős tevékenységek, játék, levegőzés
- 16.00-16.30 rendrakás, elköszönés, hazaindulás.

Képességfejlesztés a napköziben:

Kulcskompetenciák kialakítása a napközis komplex tevékenységrendszer közben:

- egészséges életmód, helyes életvezetés képessége
- konstruktív együttműködés képessége, tolerancia, szolidaritás
- lényegkiemelő képesség
- hatékony problémamegoldó képesség, önállóság
- sikeres kommunikációs képesség, önbemutató
- gazdag kifejező képesség
- felelős, adott helyzetnek megfelelő döntési képesség, önérték-értékesítés és konfliktuskezelés
- kudarcátírás
- szabálykövető képesség, sportszerűség

1.10. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulások, hittancsoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölcser erősítésével.

A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.

A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.

A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.

Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.

Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.

A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.

A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.

Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét kulturáltan elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

1.11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

Családlátogatás (a családsegítő szolgálattal együtt)

Egyéni beszélgetés

Szülői értekezlet

Fogadóóra

Bemutatóóra

Írásbeli tájékoztató

Előadások szervezése

Közös programok

Pályaválasztási tanácsadás

Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Nyilvánosság biztosítása

Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:

- gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
- gyámhatóság,

- szakmai szolgáltató szervezetek,
- szakszolgálatok,
- iskola-egészségügy,
- kulturális és sportszervezetek,
- civil szervezetek.

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
tanulmányait magántanulóként végzi,
előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.13. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,
aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- a szülő személyi igazolványát;
- a szülő lakcímkártyáját;
- a gyermek felvételét támogató óvodai szakvéleményt;
- a gyermek egészségügyi könyvét;
- szükség esetén a nevelési tanácsadó vagy szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- a szülő személyi igazolványát;
- a szülő lakcímkártyáját;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- szükség esetén a nevelési tanácsadó vagy szakértői bizottság véleményét.
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény vezetője dönt. A döntés ellen fenntartónál fellebbezés nyújtható be.

A tanulmányok során a szülő írásbeli kérelmére intézményvezetői döntés alapján, lehetőség van "párhuzamos" osztályváltásra, amennyiben a tanuló az ott előírt tantervi követelményeknek megfelel.

A tanulói jogviszony megszűnése: A tanulói jogviszony megszűnéséről a köznevelési törvény rendelkezik

1.14. Iskolánk részvétele a „Határtalanul!” pályázati programban

A Bajai Szentistváni Általános Iskola évek óta részt vesz, és minden tanévben részt fog venni a „Határtalanul!” pályázati programban. A program célcsoportjai a hetedik évfolyamos tanulók.

A „Határtalanul!” program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program a nemzetpolitikai célt fordítja le konkrét tapasztalatokra, azaz a Határtalanul! a nemzeti összetartozás operatív programja. Keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külhoni magyarságról.

1.15. Lázár Ervin program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II.18.) sz. Kormány határozat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjától fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi- tánc- és cirkuszi előadások, komoly zenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében az egyes programelemek körét:

1. évfolyam:	Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben.
2. évfolyam:	Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben.
3. évfolyam:	Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
4. évfolyam:	Komolyzenei, vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben, vagy koncerttermekben.
5. évfolyam:	Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
6. évfolyam:	Cirkuszművészeti előadás bemutatása (Fővárosi Nagycirkusz).
7. évfolyam:	Előadó-művészeti produkció bemutatása intézményekben.
8. évfolyam:	Színházi előadás bemutatása Budapesten.

Intézményünk feladatai:

- Tanulók előadásokra történő jelentkeztetése, amely minden esetben a KRÉTA felületen történik
- Hiányzó tanulók színházlátogatásának pótlólagos megszervezése
- A létszámok meghatározásakor kiemelt figyelmet kell fordítani a kísérő pedagógusok/szülők létszámára
- Az iskolában kijelölt koordinátor választja ki a kínálatból az előadást és jelentkezeti az osztályt, tanulókat
- Kapcsolattartás a fenntartóval

1.16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat, ismerjék fel a vészhelyzeteket;
tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit; sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal;
tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
Fizika: égési sérülések, forrázás.
Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

2. KÖZMŰVELŐDÉSI TEVÉKENYSÉG

Helyzetelemzés

Kiinduló pontként kezeltük, hogy a városkörzetben élő bajaszentistvániaknak évtizedek óta nincs megfelelő helyi szintű szórakozási, művelődési lehetőségük. A településnek nincs filmszínháza, művelődési otthona, civil szervezetek, művelődési csoportok, közösségek szakmai tevékenységének biztosítására alkalmas nagyobb, önálló helyiség.

Általános tapasztalat, hogy a külső városrészekből kevesebb gyerek, fiatal tud eljutni a belvárosi rendezvényekre, a közlekedés és kíséret megoldásának nehézsége, esetleg költsége miatt. A külvárosi intézményekbe kivitt, központi vagy iskolai szervezésű programok lényegesen több gyermek és fiatal számára válnak elérhetővé, jelentősen növelve ezzel azok hatékonyságát. Feltárva a hiányosságokat, megismerve a városrészben élők elvárásait, igényeit, önerőből és önszorgalomból, az elmúlt több mint egy évezed alatt, fokozatosan kiépítettük az intézményesített közművelődési lehetőségek biztosítását.

Értékeink, teljesítményeink közkinccsé tételével jelentősen hozzájárultunk a kognitív társadalom megvalósításához. Színvonalas rendezvényeknek otthont adva „becsalogattuk” az itt élőket az intézményünkbe, és amikor már bent voltak, jó házigazdaként vendégül is láttuk őket programjainkon. Úgy gondoljuk, hogy sikeresen hozzászoktattuk a szentistváni embereket, hogy az intézmény folyamatosan kínálja programjait, hogy gyermek és felnőtt egyaránt talál itt szórakoztató, kulturális és sportrendezvényeket.

Örömmel vettük tudomásul, hogy tíz évvel ezelőtt az iskola megkapta az általános közművelődési intézmény státuszát.

Sajnos, 2012-ben, a tanév végén, Baja Város Önkormányzata visszavonta az ÁMK-s státuszt, átformálva a városkörzeti rendezvények sorát. Óvodák elcsatolásával, a közművelődési intézményegység megszüntetésével ismét „csak” általános iskola lettünk, és komolyan veszélybe kerültek a hagyományosan jól megszervezett, komoly nézettségnek számító felnőtt és gyermek programok. A nevelőtestület azonban felvállalta, hogy a megváltozott körülmények ellenére, valamilyen szinten folytatja a közművelődési tevékenységet.

Mivel az iskola megszűnt önálló gazdálkodó lenni, az iskolai költségvetésből komolyabb közművelődési tevékenységet támogatni nem tudunk. Ezért, a programok legnagyobb részét pályázati pénzekkel, szponzorok támogatásával és a szülői munkaközösség erkölcsi és anyagi segítségével tudjuk csak megoldani.

Rendszeres, hagyományos kulturális rendezvényeink:

- Bajaszentistvánhoz kötődő, egykor itt élt vagy most is itt élő dolgozó képzőművészek, helytörténeti hagyományokat felidéző néprajzi, iskolatörténeti kiállítások.
- Hagyományőrzést és horvát nemzetiségi kultúrát ápoló, megőrző rendezvények. (Préló, Márkó-nap, területi horvát nyelvi verseny megrendezése, zenés szüreti felvonulás, Szentistváni horvát nemzetiségi nap.)
- Évfordulókhoz kötődő tudományos ülések.
- Ismeretterjesztő, felvilágosító előadásokat felnőtteknek és gyermekeknek. (Szentistváni gazdagimnáziumi előadás-sorozat)
- Kulturális jellegű gyermekrendezvényeket, versenyek. (Gála, ünnepségek)
- Egészséges életmód népszerűsítése és sportolási lehetőségek biztosítása. (teremlabdarúgó tornák, „Mozdulj velünk!”, játékos sportvetélkedő versenyének megrendezése)
- Szórakoztató és szabadidős programok. (Szüreti bál, Farsangi bál)

Változatlanul meggyőződéssel valljuk, hogy a közművelődési feladatok nagyobb mértékű felvállalásával, tudatosabbá válik a tanulói, művelődési folyamatok tervezése, s ez által a tanulók szélesebb élményanyag alapján sajátíthatják el ismereteiket, jelentős segítséget kaphatnak a szabadidő minél hasznosabb eltöltéséhez úgy, hogy mindez a saját városrészükben valósul meg. Az iskolarendszeren kívüli közművelődés megszervezésével pedig jelentősen javíthatjuk a városrészben élők közművelődési igényeit, közérzetét, az itt szerveződő kulturális jellegű közösségek elhelyezésével, működési feltételeit.

A közművelődési tevékenység megvalósításának anyagi feltételei:

- Sikeres pályázatok révén tartalmasabb, gazdagabb kulturális, hagyományőrző és sport programok lebonyolítása.
- Támogatók, szponzorok, szülők támogatása.
- Nemzetiségi szervezetek támogatása
- Bajai Önkormányzat támogatása

3. A KÖNYVTÁR SZEREPE

Az elmúlt években a könyvtár állománya négy –nem állandó- forrásból volt gyarapítható. A fenntartói támogatás tulajdonképpen a benyújtandó pályázatok önrészét tette ki, emellett lehetőség kínálkozott a visszamaradó tankönyvvásárlásra kiutalt összeg egy részét is könyvtári dokumentumvásárlásra fordítani. Anyagi szempont szerinti legkisebb mértékben pedig könyvajándékozással bővült állományunk.

Az állomány összetételének alakulása:

Az intézet könyvtára állományát saját gyűjtőkori szabályzata szerint alakítja. Az utóbbi tanévekben különösen nagy súlyt fektettünk arra, hogy a szaktanárok által kért kötelező olvasmányok megfelelő példányszámban meglegyenek, továbbá megvásároltunk olyan nem kötelezően elolvasandó –magyar és külföldi- szépirodalmi műveket, melyek az olvasóvá nevelést segítik. Ezeket erős válogatással és alkotásonként egy-két példány vételével tettük.

Az ismeretterjesztő irodalom beszerzésénél két alapelve építünk. Elsőként a gyűjtőkori szabályzatnak megfelelően polcra szándékozunk rakni könyveket minden jelentősebb tudományterületről, másodsor pedig olvasói igényeket veszünk figyelembe.

Az úgynevezett kézikönyvtári részleg –helyben használatos szakkönyvek- bővítése nem az elvárható mértékben történik, ami az ilyen jellegű könyvek árával magyarázható. Kevés kivétellel csak az alapművek találhatók meg.

A közelmúltig periodika vásárlásaink több éves hagyomány alapján a Könyvtárellátó Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft.-vel kötött szerződésben foglaltaknak megfelelően folytak. Az elmúlt időszakban beszerzéseink a legfontosabb pedagógiai-módszertani lapokra, valamint egy-két szaklapra, közlönyre és ifjúsági magazinra redukálódtak. Helyi folyóiratot egyet járat az iskola könyvtára, emellett saját időszakos kiadványt- iskolaújság, majd az ezt felváltó évkönyv formájában- jelentetünk meg. Anyagi forrás hiányában könyvtárunk 2013. január 1-től nem járat folyóiratokat.

Médiatárrá való alakulásunk megfelelő mértékben történik. A technika fejlődésével bizonyos audiovizuális adathordozók megvételét már nem tartjuk fontosnak, így ezeknél csak a meglevők használata folyamatos. Vásárlásainkkor CD-ROM-ok, DVD lemezek közül válogatunk, szépirodalmi klasszikusok filmfeldolgozásait, ismeretterjesztő filmeket és igényes szórakoztató meséket, digitális tananyagokat szerzünk be. A dokumentumok pedagógusaink és diákjaink számára egyaránt kölcsönözhetőek.

Iskolai könyvtárként működünk, ezért a diákoknak ingyenesen kiosztandó tankönyvek úgynevezett tartós tankönyvként kapnak részt a könyvtár állományában. Mennyiségük kétezer darab körüli. Természetesen ez a szám tanévről tanévre változik az amortizáció

miatti selejtezések és az új beszerzések következtében. A jogosult tanulók ezeket egy tanév időtartamra kölcsönzik. A törvényi és tantervi változások értelmében 2013. szeptember 1-től belépő évfolyamainkon felmenő rendszerben ingyenes tankönyvellátást biztosítunk.

Az olvasók könyvtárhasználata:

A Szentistváni Általános Iskola Könyvtárának működése SZMSZ-ben rögzített. Ennek mellékletei a következők: gyűjtőköri szabályzat, könyvtárhasználati szabályzat, könyvtáros tanár, könyvtáros munkaköri leírása, katalógus szerkesztési szabályzat, tankönyvtári szabályzat. A beiratkozott olvasók az itt leírtaknak megfelelően használják a könyvtárat. Elsődleges funkció a dokumentumkölcsönzés. Pedagógusaink egyrészt a könyvtárba járó folyóiratokat keresik, másrészt saját tanóráikra való felkészüléshez kérnek irodalmat, audiovizuális dokumentumot.

Tanulóink könyvtár látogatási szokásai némiképp más jellegűek. A tanulás-tanítás folyamata által keltett információigényüket főként helyben olvasással elégítik ki. Otthonaikból általában hiányoznak a lexikonok, adattárak, szótárak egyéb szakkönyvek, így a kézikönyvtárra utaltak egy-egy házi feladat vagy kiselőadás elkészítésében. A diák olvasók számítanak a könyvtár állományára akkor is, amikor különböző házi-, városi-, levelezős versenyekre készülnek. Azok a kölcsönzések, melyek a szabadidő színvonalas eltöltését segítik életkoronként változó jellegűek. Alsó tagozaton a legkisebbek szinte mindig mesét választanak, míg a kilenc-tíz éves korosztály már az ismeretterjesztő irodalom felé nyit. Legkeresettebbek az állatvilágot és az emberiség technikai vívmányait bemutató könyvek. Ők azok továbbá, akik DVD lemezeket is szívesen visznek. Felső tagozatos könyvtárlátogatóink döntően szépirodalmi műveket –kötelező olvasmányokat vagy azok szerzőinek másik írását– választanak. Az szépirodalmi olvasmányok további megismerését segíti a könyvtár által szervezett, egész tanéven át tartó, 3-6. évfolyamnak szóló olvasási verseny. Ismeretterjesztő irodalom keresésekor, kérésekor már konkrét szempontok vagy egy meghatározott információ megismerése vezérli őket.

A tanórák ideje alatti könyvtárhasználatnak két módja van. Felső tagozaton kötelező jelleggel folyik könyvtárhasználati ismeretek oktatása előzetesen elkészített tanterv alapján. A kis óraszám miatt az egymásra épülő tananyag minden évfolyamon kevés elméleti és több gyakorlati foglalkozáson kerül elsajátításra. Értékelésképpen a tanulók az informatika tantárgyhoz tartozó osztályzatot kapnak

Más tantárgyak könyvtári szakórája nem jellemző. Alsó és felső tagozaton egyaránt kizárólag magyar órák keretében történik könyvtárlátogatás.

4. HELYI TANTERV

4.1. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának részletes szabályai

A 2012-ben megjelent NAT-hoz kapcsolódó kerettantervek adaptálásával létrejött új dokumentum határozza meg az intézményünkben folyó nevelő-oktató munkát.

- Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó Helyi Tantervet használ, mely önálló dokumentum.
- A NAT által újrafogalmazott kiemelt fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.
- Megjelenik az 1-2. évfolyamon a képességfejlesztés az egyénre szabott differenciálás annak érdekében, hogy a tanulók közötti jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket az új pedagógiai módszerekkel mérsékelje vagy meg is szüntesse.
- A 3-4. évfolyamon erőteljesebbé válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Az 5-8. évfolyamokon a sikeres iskolai tanuláshoz fontos a tanulási stratégiák hangsúlyosabb megjelenítése, a tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A felső tagozat 7-8. évfolyamán az egyéni boldogulás szempontjából kiemelten fontos élethosszig tartó tanulásra történő felkészülés, illetve felkészítés, ennek érdekében történik a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése.

Az iskola képzési rendjét az új oktatási dokumentum határozza meg.

4.2. Az alapfokú nevelés- oktatás szakasza, alsó tagozat, 1-4. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezetét, a természetet, a társas kapcsolatokat, majd a tágabb társadalom értékeit. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakítja ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a

felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanuláshoz, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

4.3. Az alapfokú nevelés- oktatás szakasza, felső tagozat 5-8. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarat tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékoság fokozását az iskolába lépő gyermekeknél. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékoságnak a révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Tantervünk elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekinti a terhelésnek a képességekhez való igazítását. Tantervünk - az oktatási folyamatot irányító dokumentumként előírja az egyéni képességek figyelembe vételét, és a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát.

Az oktatásirányítás és az iskola a diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztéshez.

Intézményünkben fontos a különleges bánásmódot igénylő tanulók állandó és rendszerszerű felzárkóztatása, tehetséggondozása. Ennek érdekében egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást illetve tehetséggondozást.

Az újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása, kooperatív technikák, projekt módszer, témahét, drámapedagógia, múzeumpedagógia, moduláris oktató programcsomag a kijelölt feladatok megvalósítását szolgálják.

A beszerzett digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése eszköz a kompetenciák fejlesztéséhez.

Fontos feladat a hátrányos helyzetű és a kiemelt figyelmet igénylő tanulók esélyegyenlőségének javítása a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakításával.

A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését segíti a támogató személyiségközpontú egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.

4.4. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket,

technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulónak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

4.5. A helyi tanterv adaptációja

A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Intézményünk a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendeletben, továbbá 51/2012. EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, továbbá a 32/2012. EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében valamint, a horvát nemzetiségi nyelv és népismeret irányelvei szerint adaptálta helyi tantervét.

A nevelőtestület az igények, a kialakult gyakorlat, a hatályos jogszabályok, a pedagógiai program közös és intézmény saját célrendszerének megfelelően az alábbiak figyelembe vételével készítette el a helyi tantervét:

- a pedagógiai módszerek, eszközök, eljárások,
- az eddigi eredményesen alkalmazott tankönyvek, taneszközök,
- tanulóink szociokulturális helyzete,
- az iskola személyi és tárgyi feltételrendszere.

Kerettantervi jellemzők:

- Egységesen megjelöli az adott iskolai szakaszokra vonatkozó célokat és feladatokat, kulcskompetenciákat, valamint a kiemelt fejlesztési feladatokat.
- A tantárgyi tantervek bevezetőjében részletezi a konkrét célokat és feladatokat, felhívja a figyelmet a kompetenciafejlesztési feladatokra.
- Az egyes tantárgyak tantervei évfolyamonként meghatározzák a témaköröket és a témakörökhöz tartozó időkeretet.
- Áttekinthető szerkezetben mutatja be a helyi tanterv készítéséhez az évfolyamonként tagolt feladatrendszert.
- Minden tantárgy esetében ajánlásokat fogalmaz meg a tanulói teljesítmények értékelésére.
- Felhívja a figyelmet az egyes témakörök tanulásával érintkező tantárgyakra, mellyel elősegíti a tartalmi koncentrációt.
- Közli a továbbhaladás feltételeit, az értékelés módját.

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

A Bajai Szentistváni Általános Iskola tantárgyi rendszere:

Műveltségi terület	Tantárgy	Évfolyamok																							
		1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.									
		N	H	N	H	N	H	N	H	N	H	N	H	N	H	N	H								
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	8	7	8	7	7	6	8	7	5	4	5	4,5	5	4	5,5									
	Nemzetiségi horvát		6		6		6		6		6		6		6										
Élő idegen nyelv	Angol nyelv	1	1	1	1	1	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3								
	Német nyelv																								
Matematika	Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3,5	4	3,5	4,5									
Informatika	Informatika	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0,5	1	1	1	1	1	1								
Ember és társadalom	Történelem, társ. és államp. ismeretek																								
	Erkölcstan-hittan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
Ember a természetben	Környezetismeret																								
	Természetismeret																								
	Fizika	1	1	1	1	1	1	1	1																
	Kémia																								
	Biológia																								
	Földrajz																								
Földünk-környezetünk	Ének-zene	2	1	2	1	2	1	2	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	1,5								
	Vizuális kultúra	2	1	2	1	2	1	2	1	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	1,5								
Művészetek	Tánc és dráma	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	0								
	Technika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Testnevelés	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4								
	Testnevelés és sport	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1								
Osztályfőnöki																									
Kötelező tanóra összesen		25	27	25	27	25	27	27	27	25	30	28	30	31	33	31	33								
Ebből szabadon felhasználható		2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3								

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

A Bajai Szentistváni Általános Iskola Csávolyi Tagintézményének tantárgyi rendszere

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1=7	6+1=7 7+1=8
Idegen nyelvek				2-2=0
Nemzetiségi német	2+2=4 4+1=5	2+2=4 4+1=5	3+2=5	3+2=5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4+0,5=4,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1+0,5=1,5
Ének-zene	2-0,5=1,5	2-0,5=1,5	2-0,5=1,5	2-0,5=1,5
Vizuális kultúra	2-0,5=1,5	2-0,5=1,5	2-0,5=1,5	2-0,5=1,5
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Nemzetiségi többletóra	2	2	2	2
Nkt 6 melléklete CA engedélyezett óra terhére	1	1	1	1
17/2013 EMMI rendelet 10§	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	28	30
Nkt 6 sz melléklet heti engedélyezett időkeret	52	52	52	55
Egyéb foglalkozásra felhasználható	52-28=24	24	24	25

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1=5	4+1=5	3+1+1=5	4+1=5
Idegen nyelvek	3-3=0	3-3=0	3-3=0	3-3=0
Nemzetiségi német	3+2=5	3+2=5	3+2=5	3+2=5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4+1=5	3+2=5	3+1=4	3+1=4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1-1=0			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

Német nemzetiségi	2	2	2	2
Nkt 6 melléklete CA engedélyezett óra terhére	1	1	1	1
17/2013 EMMI rendelet 10§ átcsoportosítás				
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	34	33
Nkt 6 sz melléklet heti engedélyezett időkeret	51	51	56	56
Egyéb foglalkozásra felhasználható	20	20	22	23

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

A Bajai Szentistváni Általános Iskola Arany János Tagintézményének tantárgyi rendszere

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Idegen nyelvek				3
Nemzetiségi német	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1
informatika				1
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Nemzetiségi többletóra	2	2	2	2
Nkt 6 melléklete CA engedélyezett óra terhére	1	1	1	1
17/2013 EMMI rendelet 10§	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	29	34
Nkt 6 sz melléklet heti engedélyezett időkeret	52	52	52	55
Egyéb foglalkozásra felhasználható	23	23	23	21

Bajai Szentistváni Általános Iskola
Pedagógiai program

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Nemzetiségi német	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	3,5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Tánc –és dráma	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0,5
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Német nemzetiségi	2	2	2	2
Nkt 6 melléklete CA engedélyezett óra terhére	1	1	1	
17/2013 EMMI rendelet 10§ átcsoportosítás				
Rendelkezésre álló órakeret	33	32	35	35
Nkt 6 sz melléklet heti engedélyezett időkeret	51	51	56	56
Egyéb foglalkozásra felhasználható	18	19	21	21

4.6. Az oktatásban alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet, illetve támogatást a tanulók (szüleik) a tankönyvek megvásárlásához.

4.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.

Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

4.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

Megfigyelés

Írásbeli felelet

Szóbeli felelet

Tanulók által készített produktumok vizsgálata

Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;

számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;

jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicsérek adhatók:

szaktanári,
osztályfőnöki,
igazgatói,
nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

4.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.

A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.

A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.

A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.

Önképzésre nevelés.

Önálló gyűjtőmunka végzése.

Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.

Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.

A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

4.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérést végzünk. Magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A *kisdolgozatok*, *szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán íráthatók.

4.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok

„Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.

Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

4.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

4.8.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

4.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggéseket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

4.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

A MAGATARTÁSi elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
Társaival szemben durva, goromba.
Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
Fegyelmi fokozata: igazgatói intézés.

A SZORGALOM értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mértén pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.

Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon. Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.

Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.

Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.

Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.

Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.

Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.

Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

4.10. A tanulók továbbhaladása

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,

egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,

ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,

magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

4.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

horvát

német

cigány

szerb

Célok és feladatok

- A hon és népismereti tananyag, a helyismereti moduláris oktatási programcsomag szükség szerinti bővítése, kiegészítése, lehetőséget teremt a nemzetiséghez nem tartozók számára, a lakóhely és környéke nemzetiségeinek életkornak megfelelő megismerésére.
- A tanulók először ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.

1 – 4. évfolyam

Az általános iskola alsó tagozatában a nemzetiségismereti tartalmak közvetítése kizárólag cselekvésközpontú legyen. Ne tanítsunk adatokat, meghatározott ismereteket.

A tartalmak egyrészt integrálhatók a tantárgyakba: ének-zene, környezetismeret, technika, művészeti nevelés. Ebben a korban célszerűbb az integráció, több motivációs lehetőséget biztosít.

A tanulók:

- Nyerjenek betekintést a nemzetiségek jelenébe és múltjába élmények alapján, szerezzenek alapvető ismereteket azok életéről és mindennapi munkájáról.
- Tudatosuljon bennük – főként a szokások terén – az emberek mássága. Ismerkedjenek meg legalább két különböző szokással.
- Kapjanak indítást mondókák, dalok, játékok gyűjtésére, ismerjék meg a népköltészet értékét és szépségét.
- Mutassanak érdeklődést a hagyományok iránt.
- Ismerjék fel a hagyományápolás fontosságát.
- Tantárgyakba integráltan sajátítják el a tananyagot.

5 -8. évfolyam

A tanulók:

- Nyerjenek betekintést egy nemzetiség lakta település életébe.
- Ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket, maguk is gyűjtsenek szokásokat, tudják a tanult szokásokat felsorolni és röviden ismertetni. Ébredjen fel érdeklődésük más kultúrák iránt, tiszteljék azokat.
- Legyenek alapvető ismereteik a legfontosabb paraszti munkákat, kézműves mesterségeket, ételeket és ruhadarabokat. Ismerjék az akkori és mostani étkezés és öltözködés közti különbségeket, a magyarországi nemzetiségek "lakó-hagyományait", és hasonlítsák össze a magyarokéival.
- Fedezzék fel és elevenítsék fel a nemzetiségi hagyományokat, ismerjék a nemzetiségek közötti kapcsolatokat, értsék meg a magyarországi nemzetiségek nemzetközi kapcsolatait. Ismerjék a Magyarországon élő nemzetiségek legfontosabb jogait.
- Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.
- A nemzetiségek történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.
- A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában.
- A történelemi témakörök a történelem tantárgy óráin kerüljenek feldolgozásra.
- Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

4.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóira, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.